 Národné centrum zdravotníckych informácií	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Strana: 1/9 Účinnosť od: 01.09.2020

F – 110/01/ver.02

OS - 502

Štatút Slovenskej lekárskej knižnice

(reg. číslo: NCZI-00669-2020-5210-002)

Účel: Touto organizačnou smernicou vedenie NCZI stanovuje súhrn predpisov, činností a pravidiel pre fungovanie Slovenskej lekárskej knižnice v zmysle zákona o knižniciach, na základe ktorého je zriaďovateľ knižnice alebo zakladateľ knižnice povinný vydať štatút knižnice, v ktorom určí zameranie, špecializáciu a pôsobnosť knižnice. Jedná sa o jeden zo základných dokumentov Slovenskej lekárskej knižnice.

Určené pre: všetkých zamestnancov NCZI

Dokument je účinný od: 01.09.2020	
Gestor dokumentu: Meno: Ing. Martina Nagyová Funkcia: riaditeľka sekcie zdravotníckych informácií a služieb	Schválil: Meno: Ing. Peter Bielik Funkcia: generálny riaditeľ NCZI Dátum: 11.08.2020 Podpis: <i>Ing. Peter Bielik v. r.</i>

Vytlačené dňa: 13. 8. 2020

Aktuálne vydanie tohto dokumentu je v elektronickej forme. Ak je dokument v papierovej forme, pred použitím skontrolujte aktuálnosť tohto dokumentu s elektronicou formou, uverejnenou na intranete.

 Národné centrum zdravotníckych informácií	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 2/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

História revízií:

Dátum revízie	Popis zmeny	Zmeny označené
03.10.2011	Nahrádza Štatút Slovenskej lekárskej knižnice č. 7267/1991 – D z 15.8.1991	(N)
27.08.2013	Nahrádza Smernicu č. 5/2011 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice z 03.10.2011	(N)
28.01.2014	Nahrádza Smernicu č. 7/2013 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice z 27.08.2013	(N)
01.01.2015	Nahrádza Smernicu č. 1/2014 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice z 28.01.2014	(N)
01.01.2016	Nahrádza Smernicu č. 1/2015 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice z 01.01.2015	(N)
01.11.2018	Nahrádza Smernicu č. 4/2015 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice zo dňa 01.01.2016 (Z04919-2015-OKAaS)	(N)
22.07.2020	Nahrádza smernicu OS- 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice zo dňa 1.11.2018 (Z000662-2018).	červené písmo

Vypracoval: riaditeľka sekcie zdravotníckych informácií a služieb vedúca odboru Slovenská lekárska knižnica	Meno: Ing. Martina Nagyová Mgr. Beatrix Gundelová
---	---

Schválenie:

Tento dokument bol schválený:

Číslo a názov materiálu predloženého na poradu generálneho riaditeľa NCZI	Dátum schválenia
004/5000/2020 Návrh na schválenie smernice: OS -502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice k 01.09.2020	11.08.2020

Distribúcia:

Tento dokument bol elektronicky distribuovaný:

Prostredníctvom	Komu
Intranet, oznamujúci e-mail	Všetci zamestnanci NCZI

Vytlačené dňa: 13. 8. 2020

Aktuálne vydanie tohto dokumentu je v elektronickej forme. Ak je dokument v papierovej forme, pred použitím skontrolujte aktuálnosť tohto dokumentu s elektronicou formou, uverejnenou na intranete.

	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 3/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

OBSAH

1	POJMY A POUŽITÉ SKRATKY	4
1.1	POJMY.....	4
1.2	SKRATKY.....	5
2	ŠTATÚT SLOVENSKEJ LEKÁRSKEJ KNIŽNICE.....	5
2.1	ZÁKLADNÉ USTANOVENIA.....	5
2.2	NÁZOV A SÍDLO KNIŽNICE	6
2.3	HISTORICKÝ VÝVOJ KNIŽNICE	6
2.4	POSLANIE A ÚLOHY KNIŽNICE	6
2.5	ORGANIZAČNÉ ČLENENIE	7
2.6	KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ SLUŽBY.....	7
2.7	POPLATKY A SLUŽBY	8
2.8	PORADNÉ ORGÁNY.....	8
2.9	HOSPODÁRENIE KNIŽNICE.....	9
2.10	ZAMESTNANCI A PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY	9
2.11	ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.....	9

	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 4/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

1 POJMY A POUŽITÉ SKRATKY

1.1 POJMY

- (1) **Bibliografická databáza** – slúži predovšetkým k vyhľadávaniu bibliografických informácií o dokumente alebo jeho časti a zároveň slúži na uchovávanie, na opätovné vyvolanie alebo modifikovanie súborov dát uložených v tabuľkách, ktoré sú prepojené referenciami. Dátovú základňu databázy tvoria bibliografické informácie, ktoré sú vymedzené obsahovo, typom popisovaných zdrojov alebo ich umiestnením. Súbor údajov o dokumente je vytvorený špecifickými knihovníckymi metódami v štruktúrovaných bibliografických záznamoch. Umožňuje identifikáciu dokumentu, jeho vyhľadanie a získanie prístupu. Bibliografické databázy predstavujú najmä elektronické katalógy knižníc a archívy, odborové a špecializované databázy atď.
- (2) **Bibliografická informácia** – druh sekundárnej informácie, ktorá obsahuje informácie o existencii dokumentu a jeho odlišení od ostatných dokumentov.
- (3) **Dokument** – informačný prameň je množinou informácií fixovaných na nosič informácií, ktorý slúži k prenosu dát v čase a priestore. Dokumenty sa delia podľa rôznych kritérií, napr. podľa spôsobu záznamu dát (písomné, obrazové, zvukové, audiovizuálne, strojom čitateľné – elektronické, digitálne), podľa odvedenosti obsahu (primárne, sekundárne, terciárne), podľa kontinuity (periodické, neperiodické) atď.
- (4) **Faktografická informácia** – reprezentuje konkrétne údaje a fakty.
- (5) **Knižnično-informačné služby** – sú výkony odborných činností založených na využívaní knižničných fondov a elektronickej zbierky s cieľom uspokojovať informačné potreby, požiadavky a záujmy používateľov.
- (6) **Knižničný fond** – je súbor všetkých knižničných dokumentov, účelovo vybraných, sústavne doplňovaných, uchovávaných, ochraňovaných a sprístupňovaných používateľovi.
- (7) **Konzervačná knižnica** – knižnica, ktorá získava a trvale uchováva knižničný dokument pre budúce generácie.
- (8) **Rešerš** – výsledok procesu vyhľadávania informácií vo forme bibliografických alebo faktografických záznamov a plných textov dokumentov. Spracováva sa na základe rešeršnej požiadavky používateľa a rešeršnej stratégie vytvorenej rešeršérom.
- (9) **Rešeršér** – osoba, ktorá robí a vypracúva rešerše.
- (10) **Rešeršné služby** – bibliografické a faktografické služby, ktoré spočívajú v spracovaní a poskytovaní rešerši používateľom odborných informácií. Rešerše môžu byť priebežné (adresné), retrospektívne, periodické, citačné a tematické.
- (11) **Referenčné služby** – informačné služby, ktorých hlavným cieľom je poskytovanie informácií o informačných zdrojoch alebo iných prameňoch informácií, ktoré sú relevantné z hľadiska požiadavky konkrétneho používateľa.
- (12) **Ústava Slovenskej republiky** – ústavný zákon č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
- (13) **Zákon o knižniciach** – zákon č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vytlačené dňa: 13. 8. 2020

Aktuálne vydanie tohto dokumentu je v elektronickej forme. Ak je dokument v papierovej forme, pred použitím skontrolujte aktuálnosť tohto dokumentu s elektronicou formou, uverejnenou na intranete.

	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 5/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

(14) **Zákon o NZIS** – zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2 SKRATKY

BMS	Bibliographia medica Slovaca
CiBaMed	Citačná báza medicíny
DSD	Doručovacia služba dokumentov
EOS	Elektronická obsahová služba
Knižnica	Slovenská lekárska knižnica
MMVS	Medzinárodná medziknižničná výpožičná služba
MVS	Medziknižničná výpožičná služba
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
NCZI	Národné centrum zdravotníckych informácií
NZIS	Národný zdravotnícky informačný systém
OSLK	Odbor Slovenská lekárska knižnica
SZO	Svetová zdravotnícka organizácia
ÚLK	Ústredná lekárska knižnica
ÚVZI	Ústav vedeckých zdravotníckych informácií

2 ŠTATÚT SLOVENSKEJ LEKÁRSKEJ KNIŽNICE

2.1 ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

- (1) Knižnica je v zmysle zákona o knižniciach špeciálnou knižnicou s celoštátnou metodickou pôsobnosťou so zameraním na lekárske vedy, zdravotníctvo a príbuzné vedné odbory.
- (2) Knižnica je organizačnou súčasťou NCZI, ktoré podľa § 12 ods. 3, písm. e) zákona o NZIS zabezpečuje knižnično-informačné služby z oblasti lekárskeho vied a zdravotníctva.
- (3) Knižnica nemá právnu subjektivitu, v právnych vzťahoch koná štatutárny orgán NCZI.
- (4) V súlade s čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky Knižnica zabezpečuje slobodný prístup k informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov. Napomáha uspokojovaniu kultúrnych, informačných,

Vytlačené dňa: 13. 8. 2020

Aktuálne vydanie tohto dokumentu je v elektronickej forme. Ak je dokument v papierovej forme, pred použitím skontrolujte aktuálnosť tohto dokumentu s elektronickej formou, uverejnenou na intranete.

	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 6/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

vedecko-výskumných a vzdelávacích potrieb a podporuje celoživotné vzdelávanie svojich používateľov.

- (5) Poskytuje knižnično-informačné služby z oblasti lekárskeho vied a zdravotníctva. Práva a povinnosti používateľov Knižnice podrobne upravuje Knižničný poriadok.

2.2 NÁZOV A SÍDLO KNIŽNICE

Názov: **Slovenská lekárska knižnica**

Sídlo: Lazaretská 26, 811 09 Bratislava

2.3 HISTORICKÝ VÝVOJ KNIŽNICE

- (1) Výnosom Povereníctva školstva, vied a umenia zo dňa 23. 8. 1951, č. 120 816-IV/2 bola dňom 1. septembra 1951 zriadená Ústredná lekárska knižnica v Bratislave (ÚLK). V zmysle štatútu a organizačného poriadku bola Ústredná lekárska knižnica verejnou ústrednou študijnou knižnicou ako samostatný vedecký ústav pre oblasť Slovenska.
- (2) Uznesením vlády č. 340 zo 17. júna 1964 bola ÚLK premenovaná na Slovenskú lekársku knižnicu a na základe vyhlášky ministerstva školstva a kultúry č. 140/64 získala právo povinného výtlačku knižnej a časopiseckej produkcie z oblasti lekárskeho vied.
- (3) Ministerstvo zdravotníctva SSR poverovacou listinou č. z-5914/1977-B/2 a štatútom č. Z4534/1977-B/2 z 27. mája 1977 zmenilo názov knižnice na Ústav vedeckých zdravotníckych informácií (ÚVZI) a poverilo ho funkciou odvetvového informačného strediska pre informačnú gesciu zdravotníctva s pôsobnosťou na celom území ČSSR.
- (4) Opatrením Ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 9. augusta 1991 č. 2564/1991-A bol zmenený názov ÚVZI na Slovenskú lekársku knižnicu a dňom 15. augusta 1991 nadobudol účinnosť nový štatút Slovenskej lekárskej knižnice. V zmysle štatútu a v zmysle zákona č. 53/1959 Zb. o jednotnej sústave knižníc bola Slovenská lekárska knižnica ústrednou knižnicou pre sieť zdravotníckych knižníc na Slovensku s funkciou informačného strediska pre komplexné zabezpečovanie vedeckých a odborných informácií.
- (5) Slovenská lekárska knižnica bola Rozhodnutím MZ SR č. j. 05142-6/2006SP zo dňa 23.1.2006 zrušená ako samostatný právny subjekt a od 1. 2. 2006 začlenená do NCZI a plní funkciu národného centra pre poskytovanie medicínskych a zdravotníckych informácií ako i ďalšie úlohy vyplývajúce zo zákona o knižniciach.
- (6) Slovenská lekárska knižnica zo svojho postavenia národného centra pre poskytovanie medicínskych a zdravotníckych informácií a ako súčasť NCZI zabezpečuje v zmysle zákona o NZIS poskytovanie knižnično-informačných služieb v oblasti lekárskeho vied a zdravotníctva v Slovenskej republike.

2.4 POSLANIE A ÚLOHY KNIŽNICE

- (1) Poslaním Knižnice je poskytovanie relevantných a autorizovaných informácií a dokumentov lekárom a ďalším zdravotníckym pracovníkom, vedeckým pracovníkom, študentom vysokých

Vytlačené dňa: 13. 8. 2020

Aktuálne vydanie tohto dokumentu je v elektronickej forme. Ak je dokument v papierovej forme, pred použitím skontrolujte aktuálnosť tohto dokumentu s elektronickej formou, uverejnenou na intranete.

	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 7/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

a stredných škôl, ako aj širokej odbornej a laickej verejnosti s cieľom podporovať a dopĺňať infraštruktúru vzdelávania v zdravotníctve.

- (2) Knižnica je kultúrna, informačná a vzdelávacia inštitúcia, ktorá svoju komplexnú knižničnú odbornú činnosť zameriava na:
- systematické zhromažďovanie, odborné spracovávanie, uchovávanie a ochranu špecializovaného knižničného fondu a jeho sprístupňovanie svojim registrovaným používateľom. Knižnica plní funkciu konzervačnej knižnice z oblasti lekárskeho vied a zdravotníctva,
 - poskytovanie komplexných knižnično-informačných služieb svojim registrovaným používateľom, najmä lekárom, vedeckým pracovníkom, farmaceutom, študentom vysokých a stredných škôl a ďalším zdravotníckym pracovníkom,
 - bibliografické spracovávanie a uchovávanie národnej produkcie lekárskej a zdravotníckej literatúry,
 - budovanie medicínskych databáz Bibliographia medica Slovaca (BMS) a citačnej bázy CiBaMed,
 - vytváranie a aktualizáciu slovenskej verzie medzinárodného medicínskeho tezaura Medical Subject Headings (MeSH),
 - sprístupňovanie vlastných bibliografických databáz a zabezpečovanie prístupu k voľne dostupným a licencovaným databázam poskytujúcim autorizované medicínske a zdravotnícke informácie.
- (3) Knižnica plní funkciu Dokumentačného strediska Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku a Depozitnej knižnice Svetovej zdravotníckej organizácie.
- (4) V rámci svojej špecializácie je Knižnica metodickým a štatistickým pracoviskom systému lekárskeho knižničného v SR v súlade so zákonom č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov.
- (5) Knižnica, pri plnení svojho poslania, spolupracuje s knižnicami v SR i v zahraničí, vysokými školami, odbornými inštitúciami, zdravotníckymi zariadeniami a stavovskými združeniami.

2.5 ORGANIZAČNÉ ČLENENIE

- (1) Organizačné členenie Knižnice je upravené v platnom Organizačnom poriadku NCZI.

2.6 KNIŽNIČNO-INFORMAČNÉ SLUŽBY

- (1) Knižnica prostredníctvom základných a špeciálnych knižnično-informačných služieb sprístupňuje svoje dokumenty, zabezpečuje prístup k informáciám z voľne dostupných a licencovaných medicínskych databáz a podieľa sa na zvyšovaní odbornej úrovne i na celoživotnom vzdelávaní svojich používateľov.
- (2) Základné knižnično-informačné služby, ktoré sa poskytujú bezplatne:
- výpožičné služby:
 - prezenčné (výpožičky knižničných dokumentov v priestoroch Knižnice),
 - absenčné (výpožičky knižničných dokumentov mimo priestorov Knižnice),
 - poskytovanie ústnych faktografických a bibliografických informácií.

Vytlačené dňa: 13. 8. 2020

Aktuálne vydanie tohto dokumentu je v elektronickej forme. Ak je dokument v papierovej forme, pred použitím skontrolujte aktuálnosť tohto dokumentu s elektronickej formou, uverejnenou na intranete.

	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 8/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

(3) Špeciálne knižnično-informačné služby:

- a) medziknižničná výpožičná služba (MVS),
- b) sprostredkovanie medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS),
- c) doručovacia služba dokumentov (DSD),
- d) informačné služby:
 - profesionálne rešeršné služby
(tematické rešerše, prehľady publikačnej činnosti a citačné rešerše, priebežné a periodické rešerše),
 - sprístupňovanie interných a externých databáz a prístup na internet,
 - sprostredkovanie služieb z elektronických informačných zdrojov,
 - elektronická obsahová služba (EOS)
(sprístupňovanie obsahov vybraných zahraničných čísel časopisov v elektronickej forme na webovom sídle Knižnice a poskytovanie plných textov článkov registrovaným používateľom na základe požiadavky),
- e) referenčné služby:
 - poradenské a konzultačné služby,
 - informácie o katalógoch, fondoch, službách a ich využívaní,
 - konzultácie pri využívaní špeciálnych informačných zdrojov,
- f) výchovno-vzdelávacie podujatia:
 - informačná výchova a vzdelávanie používateľov,
 - organizovanie odborných informačných a vzdelávacích podujatí,
 - organizovanie odborných výstav a tematických prezentácií odbornej literatúry,
 - prezentácia Knižnice a webového sídla,
- g) metodické služby pre lekárske knižnice:
 - štatistická a metodicko-analytická činnosť,
 - konzultačná a vzdelávacia činnosť,
- h) reprografické služby:
 - vyhotovovanie papierových kópií častí dokumentov z fondu Knižnice,
 - skenovanie kópií častí dokumentov z fondu Knižnice.

2.7 POPLATKY A SLUŽBY

- (1) Spôsob a rozsah knižnično-informačných služieb upravuje Knižničný poriadok Slovenskej lekárskej knižnice. Úhrady za špeciálne knižnično-informačné služby a sankčné poplatky upravuje aktuálny Cenník poskytovania informácií a služieb v NCZI dostupný na webovom sídle NCZI a webovom sídle Knižnice.

2.8 PORADNÉ ORGÁNY

- (1) Na podporu činnosti Knižnice v oblasti akvizičnej a edičnej činnosti, ako aj v oblasti poskytovania knižnično-informačných služieb a ich ďalšieho skvalitňovania, môže generálny riaditeľ NCZI zriadiť poradné orgány a menovať ich členov.
- (2) Môžu byť zriadené tieto poradné orgány:

Vytlačené dňa: 13. 8. 2020

Aktuálne vydanie tohto dokumentu je v elektronickej forme. Ak je dokument v papierovej forme, pred použitím skontrolujte aktuálnosť tohto dokumentu s elektronicou formou, uverejnenou na intranete.

	Národné centrum zdravotníckych informácií Lazaretská 26, 811 09 Bratislava 1	Verzia: 2 Strana: 9/9
	OS – 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice	Účinnosť od: 01.09.2020

- a) akvizičná rada,
- b) knižničná rada.

2.9 HOSPODÁRENIE KNIŽNICE

- (1) Hospodárenie Knižnice je súčasťou hospodárenia NCZI, je viazané na rozpočet NCZI a riadi sa finančnými pravidlami NCZI.
- (2) Výdavky na prevádzku Knižnice, nákup odbornej literatúry a ostatných informačných zdrojov sú hradené z rozpočtu NCZI a mimorozpočtových zdrojov.
- (3) Za správne a racionálne využitie finančných prostriedkov Knižnice zodpovedá vedúci odboru Slovenská lekárska knižnica.

2.10 ZAMESTNANCI A PRACOVNOPRÁVNE VZŤAHY

- (1) Zamestnanci OSLK sú v pracovnom pomere s NCZI.
- (2) Náležitosti pracovnoprávných vzťahov zamestnancov OSLK, ich práva, zodpovednosti a rozsah ich povinností vyplývajú zo všeobecne záväzných platných právnych predpisov a príslušných vnútorných predpisov NCZI.

2.11 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- (1) Tento štatút nadobúda platnosť a účinnosť 01.09.2020.
- (2) Zároveň sa ruší platnosť a účinnosť smernice OS 502 Štatút Slovenskej lekárskej knižnice zo dňa 1.11.2018 (Z000662-2018).